

Překlady díla Stanisława Lema do češtiny a slovenštiny

Libor Martinek

Slezská univerzita v Opavě – Uniwersytet Wrocławski
martinek.libor@centrum.cz

Klíčová slova: Stanisław Lem, science-fiction, překlady, čeština, slovenština, recepcce, Pavel Weigel
Key words: Stanisław Lem, translations, Czech, Slovak, reception, Pavel Weigel

Překlady díla Stanisława Lema do češtiny a slovenštiny

Dílo polského klasika žánru sci-fi S. Lema (12. září 1921 Lvov – 27. března 2006 Krakov) není třeba podrobněji představovat. Lemovo dílo ovlivnilo nejen polskou, ale i světovou vědecko-fantastickou literaturu. Jeho knihy byly přeloženy do 40 jazyků a prodalo se přes 27 milionů výtisků. V našem článku se zaměřujeme na překlady do češtiny a slovenštiny, jelikož díky blízkosti obou jazyků a společnému státu bývalo běžné, že český vydané publikace se běžně četly na Slovensku a takřkajíc v případě nouze mohl český čtenář sáhnout po slovenském překladu, pakliže nebyl k dispozici český (autor článku sám tak činil například v případě teoretických děl italského spisovatele a sémiotika Umberta Eca). V našem komentovaném přehledu zohledňujeme také ten zvláštní případ, kdy překlad některého Lemova díla do maďarštiny vyšel v Bratislavě, nikoli například v Budapešti, tedy v rámci Československé republiky nebo od r. 1993 Slovenské republiky.

Lem v roce 1946 začal psát beletrii, vyšly mu první povídky a v časopise *Nový svět* novela na pokračování *Martan*.¹ Po absolvování medicíny na Jagellonské univerzitě v Krakově pracoval v letech 1947 – 1950 jako mladší asistent ve vědeckém semináři vedeném doktorem Mieczysławem Choynowskim. Ten Lema pobízel, aby se naučil anglicky a půjčoval mu knihy z USA a Kanady. Lema velmi zaujalo dílo *Kybernetika aneb Řízení a sdělování u organismů a strojů* Norberta Wienera, které ho inspirovalo k jedné odborné práci (*Dialogy o atomovém zmrtvýchvstání...*) z r. 1957.

Lem se stal populárním nejen ve východním bloku, ale i např. v USA, kde mu v roce 1970 vyšel román *Solaris*. Stal se zakládajícím členem Polské astronautické společnosti a později byl přijat za člena Polské kybernetické společnosti. Kolem roku 1973 navázal Stanisław Lem kontakt s rakouským vydavatelem časopisu *Quarber Merkur* Franzem Rottensteinerem. Později se mezi nimi rozvinula úzká spolupráce a Rottensteiner se stal Lemovým významným propagátorem v německém jazykovém prostředí. Začátkem osmdesátých let probíhala Polskem vlna stávek vyvolaná odborovým hnutím Solidarita. V prosinci 1981 byl vyhlášen výjimečný stav, občanská práva byla potlačena. Lem i s rodinou opustil Polsko a usadil se ve Vídni. Působil zde v Rakouském literárním institutu a opět se věnoval sci-fi příběhům prokládaným filosofickými úvahami. V roce 1988 se vrátil do Krakova a zde také v roce 2006 zemřel ve věku 84 let.

Lemově příklonu k sci-fi literatuře napomohlo setkání s ředitelem vydavatelství Czytelnik Jerzym Pańskim (funkci zastával v letech 1948 – 1951) a rychlé vydání knihy *Astronauti*. Lem zjistil, že na knižním trhu je mezera způsobená absencí uspokojivé literární odezvy na mnoho nových technologických objevů (např. atomová energie, raketová technika). Právě motiv atomového konfliktu nacházíme v několika autorových dílech, v nichž vyjadřuje obavy z možného zneužití těchto technologií. Dalším jeho zájmem se stala kybernetika. Víra, že kybernetické mozky jednoho dne předčí lidské, patří ke konstantám Lemových názorů. Jeho díla se postupně stávala kombinací čistokrevné technologické sci-fi a filozofických úvah.

¹ Není-li uvedeno jinak, překlady z polštiny do češtiny provedl autor příspěvku.

Druhým typem Lemova díla jsou sci-fi bajky a pohádky, které kontrastují s jeho vážnými a přemítavými romány. Ty s žánrem vědecké beletrie sdílí v podstatě jenom prostředí a jejich podstatou a též důvodem, proč je Lem psal, bude pravděpodobně autorova potřeba si odpočinout, uvolnit a odlehčit od často tíživých, přemítavých, filozoficky laděných sci-fi románů.

V Lemových dílech se postupně objevují dvě postavy, které později nacházíme i v jeho dalších pracích. Je to pilot Pirx, se kterým čtenáři překonávají různé technické nástrahy, které čekají na lidi v budoucnosti, a Ijon Tichý, jenž při svých kosmických výpravách navazuje kontakty s mimozemskými civilizacemi. Prostřednictvím deníků Ijona Tichého (jenž bývá přirovnáván k baronu Prášilovi) nastavuje autor ironické zrcadlo lidské civilizaci.

Hned v několika Lemových dílech se dá vysledovat společný prvek, jímž je téma kontaktu lidí s mimozemskou civilizací, respektive obtížnost a někdy až neschopnost či dokonce nemožnost jeho navázání, jež jsou dány přílišnou odlišností mezi pozemským a mimozemským životem.

Publicista Stanisław Beres vedl s Lemem v první polovině 80. let dlouhé rozhovory, které později shrnul do publikace *Hovory se Stanisławem Lemem* (Beres, 1987). V českém prostředí měl Lem štěstí na několik dobrých překladatelů, kteří ostatně patřili ke špičce v oblasti beletristických překladů z polštiny. Z nich jako překladatel Lemovy tvorby vynikl Ing. Pavel Weigel, který napsal rovněž knihu *Stanisław Lem, Životopis* (Weigel, 1995). O Lema se záhy začali zajímat čtenáři zaměřující se na žánr vědecko-fantastické literatury, dokonce Knihovna města Ostravy vydala sborník příspěvků různých autorů *Než vzlétl Gagarin. Zamyšlení nad literaturou SCI FI [science fiction] a obzvláště nad tvorbou J. M. Trosky k 90. výročí jeho narození a 10. výročí jeho smrti a tvorbou Stanislava Lema k 50. výročí jeho narození* (ed. neuveden, 1971). Dodejme, že do češtiny byla později přeložena také monograficky laděná kniha Wojciecha Orlińskiego *Co jsou to sepulky? Všechno o Lemovi* (Orliński, 2011).

Všimněme si nyní překladů do češtiny a slovenštiny tak, jak jsou reprezentovány podle jednotlivých žánrů.

Romány

Martan – polsky *Człowiek z Marsa* (1946), raná novela o přistání mimozemského návštěvníka z Marsu na Zemi. Česky vyšlo v nakladatelství Akropolis v roce 2005. Překlad do češtiny Pavel Weigel.

Astronauti – polsky *Astronauti* (1951), zfilmováno v koprodukcí Polsko/NDR. V 21. století je nalezen záznam z mimozemské rakety, která explodovala a způsobila tunguzskou katastrofu. Záznam je dešifrován a vyjde najevo, že raketa přiletěla z Venuše. Ze Země je na Venuši vyslána vesmírná expedice, které se účastní i pilot Smith. Na planetě lidé naleznou stopy civilizace, která chtěla provést invazi na Zemi, ale zanikla kvůli atomovému konfliktu. První český překlad Jaroslava Simonidese vyšel v roce 1956 (Státní nakladatelství dětské knihy), poté v letech 1959 a 1966.

Nepromarněný čas – polsky *Czas nieutracony* (1955). Třídílný román z válečného Polska. První díl *Dům proměnění* se odehrává v psychiatrické léčebně, kde pobývá Dr. Třinecký. Němci ústav zničí a pacienty zabijí. Druhý díl *Mezi mrtvými* začíná biografií venkovského chlapce Wilka s geniálním nadáním pro matematiku, jenž se zapojí do protifašistického odboje. Je zatčen a popraven. Dr. Třinecký žije ve městě a při protizidovském pogromu je také zatčen a odeslán do koncentračního tábora. Třetí díl *Návrat* je situován do bezprostředního poválečného období. Přeživší protagonisté předchozích dílů se účastní divokého poválečného politického dění. Česky vyšlo v r. 1959 (Praha, Mladá fronta), přeložil Jaroslav Simonides.

K mrakům Magellanovým – polsky *Obłok Magellana* (1955), některé motivy z románu byly dokonce použity v československém filmu *Ikarie XB I*, což je první a jediný snímek československé kinematografie v žánru klasické science fiction. Režisér Jindřich Polák, který později proslul seriály *Pan Tau* nebo *Návštěvníci*, natočil snímek v roce 1963. Český román vyšel v roce 1956 (Praha, Mladá fronta) v překladu Jaroslava Simonidese, poté tamtéž v letech 1958 a 1962. Slovensky byl vydán jako *Denník z vesmíru* (Bratislava, Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1958), přeložil Ján Sedlák.

Planeta Eden – polsky *Eden* (1959). Na cizí planetě nouzově přistane pozemská kosmická loď. Její posádka se setkává s mnoha pro ně nepochopitelnými jevy a posléze i s místními obyvateli. Pokus o navázání kontaktu se zdaří jen částečně. Český vyšel v roce 1960 (Praha, Lidová demokracie), poté 1979 (Praha, Albatros) v překladu Jaroslava Simonidese. Slovensky v roce 1975 (Bratislava, Mladé letá), přeložil Felix Uváček.

Vyšetřování – polsky *Śledzstwo* (1959). Román s detektivními prvky. Inspektor Gregory vyšetřuje záhadné přesuny mrtvol na anglickém venkově, ale veškeré pokusy o logické vysvětlení selhávají. Český vyšel jako *Vyšetřování* v roce 1972 (Praha, Melantrich), přeložil Bořivoj Křemenák.

Deník nalezený ve vaně – polsky *Pamiętnik znalezionej w wannie* (1961). Po globální katastrofě, způsobené zánikem papíru, jsou v protiatomovém krytu nalezeny nějaké zápisky. V krytu se vytvořil uzavřený mikrosvět s paranoidní atmosférou. Český vyšel v r. 1999 (Praha, Knižní klub – Baronet) v překladu Pavla Weigela.

Návrat z hvězd – polsky *Powrót z gwiazd* (1961), příběh pilota hvězdoletu vrátivšího se z vesmírné mise na Zemi, líčí jeho problémy s adaptací na nové nezvyklé prostředí. Český překlad Jaroslava Simonidese uskutečnila nakladatelství Mladá fronta v roce 1962 a Labyrint v roce 2011.

Solaris (1961), na planetě Solaris zkoumají lidé zvláštní inteligentní oceán, možnost kontaktu naráží na velké bariéry a vede až k duševnímu rozvratu vědců. Román byl třikrát zfilmován. Do češtiny román přeložili Bořivoj Křemenák a Erich Sojka poprvé v roce 1972 (Praha, Československý spisovatel), poté vyšel v roce 1994 (Praha, Knižní klub). Později se překladu znovu ujal Pavel Weigel; další vydání jsou z roku 2003 (Praha, Mladá fronta) a 2014 (Praha, Rozmluvy). Román byl adaptován i jako rozhlasová hra a vydán na CD nosiči v roce 2014 (Praha, Tympanum). Na Slovensku vyšel rovněž překlad *Solarisu* do slovenštiny Hanou Lerchovou (Bratislava, Osveta) a maďarštiny (přel. Beatrix Murányi; Bratislava, Tatran).

Nepřemožitelný – polsky *Niezwyżyzony* (1964). Hvězdolet *Nepřemožitelný* je vyslán na planetu Regis III, aby zde pátral po ztracené sesterské lodi *Kondor*. Nalezne ji po několika dnech pátrání. Systémy lodě jsou nepoškozené, avšak posádka je mrtvá. Zahynula za podivných okolností. Posádku i místní život na souši zničil podivný kovový hmyz, který se vyvinul neorganickou evolucí z robotů zaniklé mimozemské civilizace a jeho prioritou je zničení všeho organického života na planetě. Český vyšla kniha v letech 1976 (Praha, Mladá fronta), 1994 (Praha, Knižní klub) a 2005 (Plzeň, Laser). Překladu se ujal Pavel Weigel. Těmto vydáním předcházela edice ve slovenštině v roce 1966 (Bratislava, Smena), přeložila Hana Lerchová.

Pánův hlas – polsky *Głos Pana* (1968). Profesor Hogarth vypráví o utajeném výzkumu zachycených signálů z vesmíru. Dojde k několika objevům, ale podstata stále uniká. Překlad Pavel Weigel společně s Františkem Jungwirthem v roce 1981 (Praha, Svoboda). Slovensky vyšlo jako *Pánov hlas* (Bratislava, Slovenský spisovateľ 1988) v překladu Felixe Uváčka.

Rýma – polsky *Katar* (1976). Román s detektivními prvky. Bývalý americký astronaut pátrá po příčinách záhadných úmrtí amerických turistů v Itálii. Při imitaci jejich chování se málem sám stane obětí. Pachatel se nenajde, za příčinu je označena kombinace řady faktorů. Český vyšel v r. 1978 (Praha, Mladá fronta) v překladu Heleny Stachové. Slovensky jako

Nádcha (Bratislava, Smena 1979) v překladu Felixe Uváčka. Maďarsky v Bratislavě v nakl. Madách jako *Szénanátha* (Senná rýma) v překladu Beatrix Murányiové v r. 1980.

Mír na Zemi – polsky *Pokój na Ziemi* (1987). Země je odzbrojena, vývoj zbraní je přesunut na Měsíc, kde probíhá automaticky bez lidské přítomnosti. Ijon Tichý je vyslán na Měsíc, aby zkontroloval situaci. Něco se s ním však stane, takže si nemůže vybavit, co zjistil. Začnou se o něj zajímat tajné služby. Na Měsíci došlo k samovývoji počítačových virů, které Tichý zavlekl na Zemi, kde způsobily značný chaos. Česky vyšlo v roce 1989 (Praha, Mladá fronta) v překladu Heleny Stachové.

Fiasko – (1987). Na Saturnově měsíci Titanu přistane pilot Parvis, aby zde pátral po zmizelých lidech (mj. po pilotu Pirxovi). Během plnění mise je zmrazen. Po letech je oživen na kosmické lodi, která letí na vzdálenou planetu navázat kontakt s nedávno zjištěnou mimozemskou civilizací. Ta však kontakt odmítá, ale lidé si jej vynucují s katastrofálními následky. Překlad do češtiny provedl Pavel Weigel v roce 1990 (Praha, Mladá fronta).

Sbírky povídek

Sezam (1954), v originále *Sezam i inne opowiadania*, soubor 6 povídek (v polském originálu je povídek 7). Česky vyšla kniha v roce 1957 v nakladatelství Naše vojsko v překladu J. R. Buriana. Slovensky vyšlo jako *Sezam* v r. 1960 (Bratislava, Mladé letá), přel. Michal Choluj.

Hvězdné deníky – polsky *Dzienniki gwiazdowe* (1957). Jde o 15 cest vesmírného dobrodruha Ijona Tichého. V jedné z nich je naznačováno, že lidstvo vzniklo omylem jako důsledek neopatrnosti mimozemšťanů. Česky vyšla kniha ve dvou dílech v letech 1999 a 2000 v nakladatelství Baronet. Překlad Pavel Weigel spolu s Františkem Jungwirthem a Helenou Stachovou.

Invaze z Aldebaranu – polsky *Inwazja z Aldebarana* (1959), soubor obsahuje celkem 9 povídek. V češtině byl svazek vydán v roce 1961 v nakladatelství Mladá fronta v překladu Jaroslava Simonidese.

Vzpomínky Ijona Tichého – polsky *Księga robotów* (1961), sbírka 9 povídek (polský originál obsahuje několik povídek navíc). Česky vyšla kniha v roce 1964 v nakladatelství Mladá fronta v překladu Františka Jungwirtha.

Bajky robotů – polsky *Bajki robotów* (1964), sbírka 14 povídek. Český překlad s názvem *Zachraňme vesmír* vyšel poprvé v r. 1966 (Praha, Mladá fronta) v překladu Františka Jungwirtha. Pozdější překlad do češtiny provedl Pavel Weigel společně s Františkem Jungwirthem pro nakladatelství Laser v Plzni (2002).

Kyberíada – polsky *Cyberiada* (1965). Groteskni příběhy dvou robotů-konstruktérů, Trurla a Klapaciuse. Překladu do češtiny se ujal Pavel Weigel společně s Františkem Jungwirthem v roce 1983 (Praha, Československý spisovatel), nové vydání je z roku 2000 (Praha, Baronet). Na Slovensku v Bratislavě v nakl. Madách vyšel i maďarský překlad Beatrix Murányiové jako *Kiberiáda*.

Lov – polsky *Połowanie* (1965), sbírka 5 povídek. Česky vyšla kniha v roce 1969 v nakladatelství Odeon v překladu Oldřicha Rafaje.

Zachraňme vesmír – polsky *Ratujmy kosmos i inne opowiadania* (1966). Sbírká 9 povídek. V češtině byla vydána v roce 1966 nakladatelstvím Mladá fronta v překladu Heleny Stachové.

Příběhy pilota Pirxe (1968), polsky *Opowieści o pilocie Pirxie*; česky vyšly v roce 1978 (Praha, Odeon) v překladu Oldřicha Rafaje, Jaroslava Simonidese a Heleny Stachové. (První povídka byla v roce 1978 zfilmována pod názvem *Zkouška pilota Pirxe*, šlo o polsko-sovětsko-estonský film, režie Marek Piestrak).

Literární hříčky

Dokonalá prázdnota – polsky *Doskonała próznia* (1981). Recenze neexistujících knih. Česky vyšlo v roce 1983 v nakl. Svoboda, z polštiny přeložil František Jungwirth.

Golem XIV (1981). Počítač Golem diskutuje s filosofy o Rozumu a světě a následně se odmlčí. Česky vyšlo v nakl. Svoboda v r. 1983, z polštiny přeložil František Jungwirth.

Tyto dvě knihy se u nás dočkaly společného vydání *Dokonalá prázdnota / Golem XIV* v roce 1983 (Praha, Svoboda) v překladu Františka Jungwirtha.

Nonfiction

Summa technologiae (1964) – souhrn Lemových úvah o budoucím vývoji vědy, techniky a lidské civilizace stejně jako o možnosti existence mimozemské civilizace. Kosmogonické inženýrství. Napodobení přírodní evoluce, rekonstrukce člověka atd. Překlad do češtiny Pavel Weigel v roce 1995 (Praha, Magnet-Press).

Tajemství čínského pokoje – polsky *Tajemnica chińskiego pokoju* (1996), soubor esejů. Překlad do češtiny provedl opět Pavel Weigel v roce 1999 (Praha, Mladá fronta).

Specifická česká vydání

Futurologický kongres (1977), soubor 8 povídek, vydalo nakladatelství Svoboda, přeložila Helena Stachová.

Hvězdné deníky II. (2000), vydalo nakladatelství Baronet. Na překladu se podíleli František Jungwirth a Helena Stachová. Některé povídky vyšly v češtině poprvé.

Sex Wars (2008), soubor esejů. Vydalo nakladatelství Akropolis. Překlad do češtiny Pavel Weigel.

Invaze (Praha, Plus 2010), sborník sestavený Pavlem Weigelem, obsahuje povídky z vrcholného období Lemovy tvorby a dvě česky doposud nevydané práce. Na překladu se kromě Weigela podíleli i František Jungwirth a Jaroslav Simonides (většina povídek vyšla již dříve v jiných sbírkách).

Dosud česky nevyšlo:

Dialogy o atomovém zmrtvýchvstání, teorii nemožnosti, filosofických přínosech kanibalismu, smutku ve zkumavce, kybernetické psychoanalýze, elektrické reinkarnaci duší, zpětných vazbách evoluce, kybernetické eschatologii, charakteru elektrických sítí, falešnosti elektromozků, věčném životě v bedně, konstruování géniů, epilepsii kapitalismu, řídicích strojích, projektování společenských systémů od Stanisława Lema – polsky *Dialogi o zmartwychwstaniu atomowym, teorii niemożności, filozoficznych korzyściach ludożerstwa, smutku w probówce, psychoanalizie cybernetycznej, elektrycznej metempsychozie, sprzężeniach zwrotnych ewolucji, eschatologii cybernetycznej, osobowości sieci elektrycznych, przewrotności elektromózgów, życiu wiecznym w skrzyni, konstruowaniu geniuszów, epilepsji kapitalizmu, maszynach do rządzenia, projektowaniu systemów społecznych* (1957). Rozpravy o možnostech kybernetiky formou platónského dialogu dvou postav, Hylase a Filonouse. Další vydání pod názvem *Dialogy po 16 letech* byla doplněna o tyto části: *Tracone złudzenia, czyli od inlelektroniki do informatyki; Cybernetyka stosowana: przykład z dziedziny socjologii; Etyka technologii i technologia etyki; Biologia i wartości (Ztracené iluze čili od inlelektroniky k informatice; Aplikovaná kybernetika: Příklad z oblasti sociologie; Etyka techniky a technika etiky; Biologie a hodnoty).*

Vstup na oběžnou dráhu – polsky *Wejście na orbitę* (1962). Výběr z fejetonů a článků publikovaných v letech 1954 – 1960.

Vysoký zámek – polsky *Wysoki zamek* (1966). Lemovy vzpomínky z rodného Lvova od nejstarších dětských až po ukončení gymnázia. S knihou vyšly i autorovy lyrické básně nazvané *Verše z mládí*.

Filosofie náhody – polsky *Filozofija przypadku* (1968). Podtitul: *Literatura ve světle empirie – Literatura w świetle empirii*. Autor se mj. zabývá oblastmi jako: Pojetí literárního útvaru jako sémantického jevu z hlediska čtenářské aktivity. Fenomenologická teorie literatury, sémantika, strukturální a selektivní informace, aplikace kybernetiky, jazyk díla a teorie kultury, biologické a stochastické modely literárního díla, strukturalismus.

Fantastika a futurologie – polsky *Fantastyka i futurologia* (1970). Dvoudílná monografie o sci-fi především z anglosaské literatury. Obsahuje kritický postoj k žánru sci-fi.

Pomyslná velikost – polsky *Wielkość urojona* (1973). Úvody k neexistujícím knihám. Lem hýřil originálními nápady, a protože je nestačil všechny zakomponovat do své tvorby, začal o nich konkrétně psát.

Rozprawy a náčrty – polsky *Rozprawy i szkice* (1975). Výběr z článků publikovaných v letech 1957 – 1974.

Místní vize – Wizja lokalna (1982). Ijon Tichý navštíví švýcarský ústav, kde počítače modelují historický i jazykový vývoj planety Encie, kterou Tichý v minulosti navštívil. Vydá se tam, aby tyto hypotézy ověřil. Na planetě žijí v symbióze inteligentní potomci ptáků s velkými zvířaty zvanými Kurdlové.

Apokryfy. Kraków, Znak 1998.

Rasa predátorů. Poslední texty – polsky *Rasa drapieżców. Teksty ostatnie*. Ed. Tomasz Fiałkowski. Kraków, Wydawnictwo Literackie, 2006.

Názor českého překladatele Pavla Weigela na dílo Stanisława Lema

Pavel Weigel (26. května 1942, Brno – 30. listopadu 2015, Praha) byl český spisovatel a překladatel z polštiny a ruštiny. O překladech z Lemova díla i o spisovateli samém říká: „Například Lemovu *Summu technologiae* (přeloženo v roce 1966) nikde nechtěli, jen Vesmír otiskl ukázkou. Bylo škoda, že tento opus magnum vyšel až o dvacet let později. Ostatně si myslím, že kdyby ji vydali v USA hned, možná by se dnes místo virtuální realita říkalo fantomatika. První vydaný překlad tak byl Lemův *Nepřemožitelný*. Lem byl pro mě modla, a přestože mě mnoho Poláků varovalo, že se k návštěvám nechová moc vstřícně, při opakovaných návštěvách mě přijal vždy velmi sympaticky.“ (Novotný, 2010, nestr.)

Shrneme-li historii překladů z díla S. Lema do češtiny a slovenštiny, dá se říci, že u nás (v bývalém Československu a v České republice) vyšly téměř všechny jeho podstatné beletristické práce. Jestli se přeloží i něco z dosud u nás nevydaných Lemových děl, je otázkou, jelikož ve fantastice došlo k posunu ze sci-fi k fantasy a také se změnil i vkus čtenářů. Nechme se tedy překvapit.

Literatura:

BEREŠ, S. (1987): *Rozmowy ze Stanisławem Lemem*. Kraków: Wydawnictwo Literackie.

[Editor neuveden] (1971): *Než vzlétl Gagarin. Zamyšlení nad literaturou SCI FI [science fiction] a obzvláště nad tvorbou J. M. Trosky k 90. výročí jeho narození a 10. výročí jeho smrti a tvorbou Stanisłava Lema k 50. výročí jeho narození*. Ostrava: Knihovna města Ostravy.

NOVOTNÝ, M. (2010): *Překladatel a autor Pavel Weigel: Stanislaw Lem je pro mne modla*. [Cit. 2016-21-11.] Dostupné na internetu: <<https://www.topzine.cz/prekladatel-a-autor-pavel-weigel-stanislaw-lem-je-pro-mne-modla>>

ORLIŃSKI, W. (2011): *Co jsou to sepulky? Všechno o Lemovi*. Z polského originálu *Co to są sepulki? Wszystko o Lemie* přeložila Lenka Daňhelová. Jinočany: H & H.

WEIGEL, P. (1995): *Stanisław Lem. Životopis*. Praha: Magnet-Press.

Summary

Translations of Stanislaw Lem's Work into Czech and Slovak

The article deals with the translations of Stanislaw Lem - the Polish writer of science fiction - into Czech and Slovak. The author of this article notes the translations from Lem's work into Czech and Slovak as represented by genres. Gradually, he makes a list of all translations of Lem's novels, stories, collections, literary punks and nonfiction. Attention is paid to specific Czech editions and to those Lem's works which have not been published yet. The author concludes with the quotes from the interview of Metoděj Novotný with Pavel Weigel, the most significant translator of Stanislaw Lem's work into Czech, who was also an expert in Lem's writing, about which he wrote an inscribed monograph.